

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنج شنبه ۱۵ فروردین ماه ۱۳۱۹

فهرست مطالب:

- ۱ - تصویب صورت مجلس
 ۲ - شور دوم و تصویب قرارداد بازرگانی و بحر بیسای بین دولتی
 ۳ - انتخای قبه اضلاع کبیسونهای
 ۴ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه
 ایران و شوروی

(مجلس يك ساعت پیش از ظهر بریاست آقای استادیاری تشکیل گردید)

صورت مجلس روز چهارشنبه ۱۴ فروردین ماه را آقای (طوسی) منشی خواندند

و آقای کفیل وزارت بازرگانی لایحه شماره ۸۰۶ دولت
 واجیع قرارداد بازرگانی و بحر بیسای بین دولت شاهنشاهی
 ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی را برای شور دوم
 مطرح نموده و چون در موقع شور اول اعتراضی نرسیده
 بود بنابراین کمیسیون گزارش اولیه خود را که مبنی بر موافقت
 با عین ماده واحده پیشنهادی دولت است تأیید نموده اینک
 گزارش آن برای تصویب مجلس شورای ملی تقدیم میشود.
 در تاریخ ۱۴ فروردین ۱۳۱۹ کمیسیونهای جدید امور
 خارجه و بازرگانی این گزارش را عیناً تأیید نموده اند.
 رئیس - در هوائ ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰

۱ - تصویب صورت مجلس
 رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (اظهاری نشد)
 صورت مجلس تصویب شد.
 ۳ - شور و تصویب قرارداد بازرگانی و بحر بیسای
 بین دولتی ایران و شوروی
 رئیس - شور دوم قرارداد بازرگانی و بحر بیسای بین
 دولتی ایران و اتحاد جماهیر شوروی مطرح است.
 گزارش کمیسیون امور خارجه و کمیسیون بازرگانی
 خوانده میشود:
 کمیسیونهای امور خارجه و بازرگانی در تاریخ ۱۲
 فروردین ۱۳۱۹ با حضور جناب آقای وزیر امور خارجه

(سخن منقول از آذر ۱۳۰۰)

عین مذاکرات مشروح سی و دومین جلسه از دوره دوازدهم قانون گذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

همراه اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده:

غائب بلااجزه - آقای فاطمی.
 غائبین بی اجازة - آقایان همتا، الاسلامی - دکتر بهرام - مرآت استادیاری - صلوی - مسودی - مؤید تاشی - مدلل - موخر - کرگانی
 امیر تیمور - یارسان - امیر ابراهیمی - مشیر - حزه تاش.
 دیرآمدگان بی اجازة - آقایان: نیکپور - پناهی - همران - دکتر جوان.

۱۰ و ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ اعتراض
نرسیده است در نامه های ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷
۸ نیز اعتراض نرسیده است در کلیات گاهی هم اعتراض
نرسیده است. ماده واحده پیشنهادی دولت خوانده میشود:
ماده واحده - مجلس شورای ملی قرارداد بازرگانی و
بهر بیانی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر
شوروی را که بمقتول ۱۶ ربان و ۸ ناهه میباشد و در
تاریخ ۶ فروردین ۱۳۱۹ مطابق ۲۵ مارس ۱۹۴۰ در تهران
توافقین برقرار شده است تصویب نمیشاید.

رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - آقایان نمایندگان روزگاری محترم بنده
بخوشی از مراد و مقررات قرارداد بازرگانی و بهر بیانی
که در تاریخ ۶ فروردین ۱۳۱۹ در طهران بین نمایندگان
دولت شاهنشاهی و نمایندگان دولت شوروی مبادی
نرسیده است مستعجب و متعجب بوده حاجت بدان نیست که
در مواد و مباحث مختلفه آن داخل گفتگو و مذاکره شده
و دو تشریح و توضیح آن بکوشیم. باید گفت چیزی که
عیان است چه حاجت به بیان است. ملاحظه فرمایید که دولت
دولت خود به مجلس شورای ملی نوشته و آقای وزیر امور
خارج را هم بایات کالی در موقع تسلیم لایحه به مجلس شورای
ملی اظهار فرمودند مادم همگن کلاما معتقد و یقین داریم
که یکی از مقاصد اساسی دولت شاهنشاهی که در نظر هدایت
شاهنشاه و قائد نواری ما به حل و عقد امور کشور اشتغال
دارد همانا توسعه و ازدیاد روابط بازرگانی بین ابرام
و سایر کشورها به خصوص کشورهای هم جوار می باشد.
(صحیح است) نهایت درجه طبیعی و عادی است دو کشور
از در چند هزار کیلومتر با هم یکدیگر هم مرز و همسایه هستند
و از دیر زمان همگن روابط بین آنها موجود و برقرار
بوده است بازم کم یا بیش در تشدید و تأیید آن روابط
بکوشند. ملت ایران روابط بازرگانی خود را با کشور
اتحاد جماهیر شوروی یکی از مسائل طبیعی و بسیار عادی
دانسته و بحث در آن را زائد میدانند زیرا روابط بازرگانی
ایران با همسایه شمالی خود همیشه دائر و دو طرف خریدار
و فروشنده کتب خوب با وفا و خوش حسابی برای یکدیگر

کرده میگویم که انعقاد قرارداد بازرگانی و بهر بیانی
بین ما و دولت شوروی علاوه بر فوائد بی شمار اقتصادی
بازدیاد و استحکام روابط دوستانه ما و دولت دوست و
همسایه شمالی ما خواهد افزود (صحیح است)

۳ - انتخاب هیئت اعضاء کمیسیونها

رئیس. بطوریکه آقایان اطلاع دارند دیرودو کمیسیون
(امور خارجه و بازرگانی) انتخاب شد حال شروع میکنم
بانتخاب هیئت کمیسیونهای پارلمانی. کمیسیون دادگستری
عده اعضاء کمیسیون هیجده نفر عده حضار موقع اعلام رأی
۱۱۲ نفر

(اخذ آراء بعمل آمد)

رئیس - کمیسیون دارائی عده اعضاء کمیسیون هیجده
نفر عده حضار ۱۰۸ نفر

(اوراق رأی اخذ شد)

رئیس - کمیسیون کشور انتخاب میشود. عده اعضاء
کمیسیون هیجده نفر عده حضار ۱۱۰ نفر
(اوراق رأی گرفته شد)

رئیس - شروع میشود بانتخاب کمیسیون فرهنگ. عده
اعضاء هیجده نفر عده حضار ۱۰۸ نفر

(اخذ آراء شد)

رئیس - کمیسیون پیشه و هنر انتخاب میشود. عده
اعضاء هیجده نفر عده حضار ۱۰۹ نفر
(اوراق گرفته شد)

رئیس - کمیسیون کشاورزی انتخاب میشود. عده
اعضاء دوازده نفر عده حضار ۱۰۹ نفر

(اخذ آراء شد)

رئیس - کمیسیون راه عده حضار صد و شش نفر عده
اعضاء کمیسیون دوازده نفر

(آراء گرفته شد)

رئیس - کمیسیون نظام انتخاب میشود. عده حضار
صد و هفت نفر عده اعضاء کمیسیون شش نفر

(آراء گرفته شد)

رئیس - کمیسیون پست و تلگراف انتخاب میشود.
عده حضار موقع اعلام رأی صد و هفت نفر عده اعضاء
شش نفر

(آراء اخذ شد)

رئیس - چند دقیقه تنفس داده میشود نا آقایان
مستخرجین آراء: آقایان عبد حیاتی - مجیدی قیاسی - همراز
فتوحی و نهجری - آراء کمیسیونها را آقایان قنایی تبسلی
استخراج و تفسیر را بر من مجلس شورای ملی برسانند
(در این موقع (۲۰ دقیقه قبل از ظهر) جلسه برای تنفس
تعطیل و (۲۰) دقیقه بعد از ظهر مجدداً تشکیل گردید)
رئیس - نتیجه آراء اعضاء کمیسیون ها که استخراج
شده است بر من مجلس شورای ملی می رسد:

مقام عالی ریاست مجلس شورای ملی

نتیجه استخراج آراء مستخذه دولته ۱۵ فروردین ۱۳۱۹
راجع بانتخاب آقایان اعضاء کمیسیونهای پارلمانی برقراری
است که در زیر بر من می رسد:

کمیسیون قوانین دادگستری،

عده اعضاء ۱۸ نفر - عده حضار موقع اخذ رأی
۱۱۲ نفر

حائزین اکثریت - آقایان:

ملک مدنی - جهانعلی - اوحدی - لفرانی - مؤید احمدی -
سلطانی - لاریجانی - دکتر فرزانغ - قنایت - همراز -
دکتر جوان - سزاوار - رضوی - رهبری - هواوی - فرخ -
بهبهانی - مهدب

کمیسیون قوانین دارائی:

عده اعضاء ۱۸ نفر - عده حضار موقع اخذ رأی ۱۰۸ نفر
حائزین اکثریت آقایان:

دادور - کردوزنبا - اعتبار - مؤید قنوی - رفیعی - پارسا
نمازی - مسودی خراسانی - دکتر تاجبخش - فتوحی - نواب
عبد حیاتی - اوحدی - آصف - دهستانی - پناهی - موافق
امیر تیمور

کمیسیون فرهنگ

عده اعضاء ۱۸ نفر - عده حضار ۱۰۸ نفر

ریگی - مرآت استعدایی - محیط - انتشار - هدایت - مهمل
 کمیسیون راه
 عده اعضاء ۱۲ نفر - عده حضار ۱۰۲
 حائزین اکثریت آقایان :
 مؤید فراس - دکتر قناعت - مشیردوانی - غیر فرمند -
 مینو - تولیت - حمزه تاش - لاریجانی - دکتر ضیاء - طباطبائی
 نائینی - طوسی

کمیسیون نظام
 عده اعضاء ۶ نفر - عده حضار ۱۰۷
 حائزین اکثریت آقایان :
 اعظم زنگنه - مشار - مقدم - تراقی - آصف - محمود کبیل
 کمیسیون پست و تلگراف
 عده اعضاء ۶ نفر - عده حضار ۱۰۷
 حائزین اکثریت آقایان :

شاهرخ - غیر فرمند - مصنف - نیل سیمس - ساکینان -
 ریگی

ریگی - آقایان پس از ختم جلسه - جلسه خودشان را
 تشکیل میدهند و هدایت رئیس کمیسیونها را همین همفرماند
 که زود تر مشغول کار شوند . (صحیح است)
 [۴ - موقع دستور جلسه آنیبه - ختم جلسه]
 رئیس - اکثر اجازه همفرماند جلسه را ختم کنیم
 جلسه آنیبه روز یکشنبه ۲۵ فروردین ماه ساعت قبل
 از ظهر دوازدهم اوراق موجوده
 [مجلس دیه ساعت بعد از ظهر ختم شد]
 رئیس مجلس شورای ملی - حسن استعدایی

قانون

تصویب قرارداد بازرگانی و بحر بینانی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی
 ماده واحده - مجلس شورای ملی قرار داد بازرگانی و بحر بینانی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر
 شوروی را که مشتمل بر ۱۶ ماده و هشت نامه میباشد در تاریخ ۱۳ فروردین ماه ۱۳۱۹ مطابق بیست و پنجم مارس ۱۹۴۰
 دز تهران بین دولتمابین باضا رسیده است تصویب مینماید .
 این قانون که مشتمل بر يك ماده و هفتین قرارداد پیوسته است در جلسه دوازدهم فروردین ماه یکشنبه زود بعد از نوزده
 بتصویب مجلس شورای ملی رسید

قرار داد بازرگانی

و بحر بینانی بین دولت شاهنشاهی ایران

و

اتحاد جماهیر شوروی و سوسیالیستی

اعلیحضرت مسابون شاهنشاه ایران از یکطرف و هیئت رئیس شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی
 از طرف دیگر نظر باینکه مابین روابط بازرگانی بین دو کشور را توسعه دهند تصمیم باینقادر ارداد بازرگانی و بحر بینانی
 نموده و برای این مقود اختیار داران خود را بشرح زیر تعیین نمودند :

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران :

جناب آقای مظفر اعظم وزیر امور خارجه و جناب آقای صادق وثیقی کبیروزارت بازرگانی .

هیئت رئیس شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی :

جناب آقای مازنی ولیفونو سرپرست کیراتحاد جماهیر شوروی در ایران و آقای پترا یوانویچ الکسیف نماینده بازرگانی
 شوروی در ایران .

نامبردگان پس از ارائه اختیار نامه های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در مقررات زیر موافقت حاصل نمودند :

ماده ۱

از محمولات طبیعی و صنعتی که بداد آن خاک کمر کی یکی از طرفین متعهدین باشد در موقع ورود بخلک کمر کی
 طرف متعهد دیگر حد اقل حقوق کمر کی وسایر عوارضی که در تعرفه کمر کی و قوانین کشور وارد گشته پیش بین شده با
 خواهد شد گرفته میشود ولی در هر صورت میزان حقوق کمر کی و عوارض نامبراندتر و غیر از میزان نخواهد بود که
 از محمولاتی که بداد آن کشور تالی باشد گرفته میشود .

همچنین محمولات طبیعی و صنعتی که بداد آن خاک کمر کی یکی از طرفین متعهدین بوده و از آنجا بمقصد
 خاک کمر کی طرف متعهد دیگر صادر میگردد در موقع صدور رژیم کمر کی دیگر و نامبراندتر و مانع نخواهد گردید
 که نسبت باین قبیل محمولات صادره بکشورهای ثالث معمول دیگر دد .

ماده ۲

هر یک از طرفین متعهدین معقول میشود که بطرف متعهد دیگر رژیم کماله الودادی مطلق را در موارد زیر
 نیز واگذار نماید :

حائزین اکثریت آقایان :
 دکتر ضیاء - دکتر سنک - دکتر ملک زاده - ذوالقدر
 دکتر طاهری - دکتر غنی - موقر - عباس - مودی - آزادی
 صفوی - تراقی - مستشار - طباطبائی - روسی - فیاض
 مؤید ثانی - شاهرودی - ماشی
 کمیسیون کشاورزی
 عده اعضاء ۱۸ نفر - عده حضار ۱۱۰ نفر

حائزین اکثریت آقایان :
 کوردزیا - جلایی - هدایت - نجاع - صفاری - دکتر سیمی
 صادق وزیر - حکیم انتشار - یاراجدی - ماشی - مهذب
 مصنف - دکتر ادهم - دکتر تاج پیش - ملک زاده آهلی
 امیر ابراهیمی - دکتر ملک زاده - مودی خراسانی
 کمیسیون پیشه و هنر
 عده اعضاء ۱۸ نفر - عده حضار ۱۰۹

حائزین اکثریت آقایان :

جلایی - دادور - نامری - مله انچی - فرشی - شاهرودی
 امامی - امفهانیان - جابجی - پاپزی - مصنف - محمد
 وکیل - امفهانلی - دهستانی - امیر ابراهیمی - دبستانی
 صفاری - آزادی

کمیسیون کشاورزی
 عده اعضاء ۱۲ نفر - عده حضار ۱۰۹
 حائزین اکثریت آقایان :

دکتر امری - مشار - آقبال - مهذب - شهودست - نواب

الف - در شرایط گرفتن حقوق کمر کی و اختیارات و عوارض بد کرده در ماده یک .

ب - در جا دادگان کالا های بندرچه در ماده یک در انبار ها و استفاده از انبار های کمر کی وسایر ابار های عمومی برای کالا های نامبرده منظم و ورود و نگاهداشتن کالا ها در بندر ها و انبار های نامبرده و همچنین خارج شدن آن از قنات نامبرده .

ج - در طبقه بندی کمر کی و تفسیر تعرفه های موهوله در مقررات و تشریفات و وظایف و پرداختهاتی که ممکن است نسبت به ملیت مربوطه به سئوۃ حقوق کمر کی کالا ها متعلق بگردد .

د - در تحصیل عوارض داخلی کالا های یکی از طرفین متعهدین در خاک کمر کی طرف متعهد دیگر عوارضی که مربوط به تولید و ساختن و گردش و برقر و نقل کالا های باطل باشد و بنام و بیع هر کس که گرفته بشود .

هـ - در یک از طرفین متعهدین قبل بنهادن نسبت یافته در بند (د) این ماده پیش بینی گردیده بودن اینکه لطمه با بدل کلمه الودادی وارد شود در هر صورت استفاده از رژیم ملی را که در خاک خود برای کالا های خود وضع نموده است برای طرف متعهد دیگر تامین نماید .

ماده ۳

هر یک از طرفین متعهدین قبل بنهادن که نسبت واردات از خاک کمر کی طرف دیگر یا صادرات بزرگ کمر کی آن کشور هیچگونه تعهدی و ممنوعیاتی را که نسبت به موم کشورهای دیگر موهول نمیکردد بحری ندارد بجز تعهدیات و ممنوعیاتی که بناسبت نظام عمومی و امنیت دولتی بهداشتی و مبارزه با آفات نباتی و حیوانی بدون استثناء بنام کشورهای آنکه در شرایط متساوی واقع هستند شامل گردد .

ماده ۴

رژیم کلمه الودادی که در ماده های ۱ و ۲ و ۳ این قرار داد و در مواد ۸ و ۱۰ (بنده ۱ و ۲ و ۳) و ۱۱ (بند ۵) بدین مقرر گردیده است شامل موارد زیر نخواهد بود :

- ۱ - حقوق و مزایای ناشی از انحصار کمر کی .
- ۲ - حقوق و مزایای کلمه الودادی جامع شوروی - سوسیالیستی به لغوی - لغتوانی - لغات و استونی و اکادار نموده و با خواهد نمود .

۳ - تخفیفاتی که هر یک از طرفین متعهدین برای تبادل کالا در منطقه مرزی که فاصله آن از خط مرزی زهره طرف پیش از ۵۰ کیلومتر نباشد و اکادار نموده و با خواهد نمود .

ماده ۵

اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی جزو سفارت خود در ایران نمایندگی بزرگانی دارد و وظایف نمایندگی بزرگانی از انقرار است :

- الف - کمک بنوسعه روابط اقتصادی بین اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و ایران .
- ب - نمایندگی مناظر اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در قسمت بزرگانی خارجی .
- ج - تنظیم و معاملات بزرگانی بنام اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بین اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و ایران .
- د - تجارت بین اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و ایران .

نمایندگی بزرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ایران و هر دو جانشین او جزو هیئت سیاسی سفارت کبری اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ایران بوده و از تمام حقوق و مزایای کلمه الودادی بیسویوشی باسی استثناء شده است بهره مند خواهد بود .

وقر نمایندگی بزرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در تهران از حق خارج الودادگنی استفاده خواهد نمود .

نمایندگی بزرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ایران حق استفاده از رمز دارد .

نمایندگی بزرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی نام اختصاصی را که از طرف او برای انجام عملیات حقوقی اختیار دارند با ذکر حقوقی که بهر یک از آنها در امنا نمودن تعهدات تجاری نمایندگی بزرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و اکادار گردیده بدو محله رسمی ایران اعلان خواهد نمود خواهه بافتن اختیارات مزبور و هر نمایندگی بزرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در محله رسمی ایران و بیلاحد ذید خود در یکی از روزنامه های عمل خدیه شخصی که دارای اختیارات بوده اعلان خواهد نمود تاریخ خاتمه اختیارات نسبت اشخاص از روز اعلانی خواهد بود که اول اختیارات یافته است .

نمایندگی بزرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ایران مثل سابق در بهای و تبریز و مشهد دارای شطب خواهد بود و حق خواهد داشت باوقاف وزارت بزرگانی ایران ششبهای خود را عندالزوم در سایر نقاط ایران باز نماید .

ماده ۶

نمایندگی بزرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ایران بنام دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی عمل میکند دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مسئولیت هر گونه و معاملات بزرگانی را که بنام نمایندگی بزرگانی بوسیله اشخاصی که از طرف نمایندگی مزبور اختیار دارند صورت گرفته یا تعین شده باشد بهعهده نمیکردد .

برای رسمی شناختن و معاملات بزرگانی که نمایندگی بزرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ایران و بنقذ ساخته یا تعین نموده است باید اسناد و معایله یا ضمانت نامه مربوطه امضای اشخاصی را داشته باشد که دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی یا کمر ساری ملی بزرگانی خارج باها برای اکادار اختیار داده و اسم این اشخاص با ذکر اختیاراتی که با آنها اکادار گردیده از طرف نمایندگی بزرگانی شوروی در محله رسمی ایران اعلان شده باشد بطوریکه در ماده پنج این قرارداد پیش بینی شده است .

تمام و معاملات بزرگانی که نمایندگی بزرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ایران در خاک ایران و بنقذ یا تعین نموده است در صورتیکه در سند و معایله رسیدگی بوسیله کمیته قید نقده باشد تابع صلاحیت حاکم ایران و قوانین ایران میباشد .

چون بموجب این ماده مسئولیت و معاملات را که نمایندگی بزرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ایران در خاک ایران بنقذ یا تعین نموده است دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی عهده داره باشد بقرارت مربوطه بنامین قضاتی و اجرائی و قدامت قارهای صادره از طریق قضاتی باناری نسبت به دعوی کمر علیه نمایندگی بزرگانی اقده میشود بحری نخواهد گردید . فقط تعهدیات قضایی قضاتی که قانوناً قابل اجرا شود و مربوط با تعهدات ناشی از و معاملات که نمایندگی بزرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بطریق و درجات قیدت در این ماده آنرا امنا یا تعین نموده باشد بطور اجبار نسبت بنمایندگی بزرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بحری خواهد شد .

تعهدیات مزبور فقط نسبت باموال و حقوق نمایندگی بزرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ایران کم مربوط و معاملات و مذکوره در این ماده است همچنین نسبت با سایر اموال نمایندگی بزرگانی که در ایران موجود است اجبار خواهد شد .

ولی اجرائی اجباری تعهدات قضاتی که در قسمت فوقانین ماده پیش بینی گردیده باشد اینکه بطریق اصول عمومی حقوق بین الملل خارج الودادگنی عروب همچنین با شناختن عملیات اداری نمایندگی بزرگانی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ایران لازم است شامل نخواهد بود .

۲ ماده
 و تالیفات و املاات بازرگانی که بدون ضمانت بانکی بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی در ایران از طرف
 یکی از بانکهای اقتصادی اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی انجام بگیرد که مطابق قوانین اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی
 دارای حقوق اشخاص حقوقی مستقل باشد فقط بهدفعه بنگاه مربوطه خواهد بود - تالیفات این و املاات متوجه دولت اتحاد
 جماهیر شوروی - سوسیالیستی یا نمایندگان بازرگانی او در ایران و بانکهای اقتصادی دیگر اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی
 نخواهد بود.
 و املاات بازرگانی که از طرف بانکهای ناپرمه در ایران منعقد شده در صورتیکه در سندهای رسیدگی
 بواسطه حکایت قید نشده باشد تابع صلاحیت محاکم ایران و قوانین ایران خواهد بود.

ماده ۸

بازرگانان و ارباب صنایع و اشخاص طبیعی و اشخاص حقوقی ایرانی که مطابق قوانین ایران تشکیل شده باشند در وقت
 که عدلیات اقتصادی خود را در خنک اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی و متفقاً با روسیه اشخاصی که انتخاب نموده اند
 انجام میدهد در شرایطی که قوانین شوروی اتحاد بکنونه عملیات مجاز داشته است نسبت بشخص و اموال خود از همان رژیم
 و معادلی که در حق اشخاص حقوقی و اموال دولت کاملاً ابرود اجری میشود. هر چه بعد خواهد بود.
 بانکهای دولتی اقتصادی اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی و ایراشخاص حقوقی شوروی که مطابق قوانین شوروی
 دارای اهلیت حقوقی هستند در همین احوال طبیعی از اتباع اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی در دفع انجام عدلیات
 اقتصادی خود در خنک ایران در شرایطی که قوانین ایران اتحاد بکنونه عدلیات را مجاز داشته است نسبت بشخص و اموال
 خود از همان رژیم و معادلی که در حق اشخاص حقوقی و اموال دولت کاملاً ابرود اجری میشود. هر چه بعد خواهد بود.
 اتباع و اشخاص حقوقی هر یک از طرفین متعاقدین و متساوی با مثل اتباع و اشخاص حقوقی داخله حق دارند آزادانه
 بهر درجه از محاکم برای احقاق و دفاع حقوق خود مراجعه نمایند و در هیچ مورد از این حیث در وضعیت نامساعدتر از
 وضعیت اشخاص حقوقی دولت کاملاً ابرود واقع نخواهند گردید.
 ولی مسلم است که هیچیک از مقررات این قرارداد نمیتواند شرکتهای بازرگانی و سایر بنگاههای اقتصادی یکی از
 طرفین متعاقدین را مجاز نماید که مطابق برای این معادلی و معادلی که طرف متعاقد دیگر شرکتهای اعطاء میکند که شرایط
 عدلیاتشان در خنک وی بموجب امتیاز نامه های مخصوص تنظیم گردید یا خواهد گردید.

ماده ۹

۱- نمایندگان بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی در ایران و بنگاه های اقتصادی میتوانستند بنا
 رعایت قوانین و نظامات مربوطه به بازرگانی خارجی ایران همه گونه کالاهای ایرانی را بشهر آلاکالا هاییکه صدور آن از ایران مطابق
 مقررات دولت متعاقدین کشورها و متوجه است طوور آزاد بدون شکلات و معاهدات برای صدور اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی
 خریداری نمایند.
 ۲- اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی حق خواهد داشت در حدود سهمیه هاییکه برای هر سال اعتبار قرار داد بازرگانی
 و خریداری و همین خواهد شد کالاهای وارد ایران نماید. فهرست این کالاها با تعیین سهمیه آن همه ساله از طرف نمایندگان
 بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی در ایران با وزارت بازرگانی ایران تنظیم خواهد شد.
 برای سال اول اجرای این قرارداد فهرست مزبور در دین ابراهیمی قرارداد تنظیم و در سالهای بعد در آغاز هر سال
 اقتصادی ایرانی مرتب خواهد شد.
 در موقع تهیه فهرستهای فوق برای سالهای بعد حتماً حدود سهمیه اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی نسبت

هر یک از کالاهای متدرجه در سهمیه عمومی که در فهرست سال اول پیش بینی گردیده است تماماً تا بین خواهد شد.
 نمایندگی بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی در ایران میتواند در فهرست کالاهای که دولت ایران اجازه ورود
 آنرا برای سال جاری اقتصادی داده است کالاهای دیگری را نیز داخل نماید که در فهرست مزبور ذکر نشده باشد. میزان این
 کالاها را نمایندگان بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی در ایران با وزارت بازرگانی ایران تعیین خواهد کرد و وزارت
 بازرگانی ایران میتواند در صورتیکه نمایندگان اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی را بطور مساعد تلقی ننماید.
 سهمیه هر یک از کالاهای وارداتی که در فهرست قید گردیده ممکن است در ظرف سال دو مرتبه با توافق بین نمایندگان
 بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی در ایران و وزارت بازرگانی ایران زیاد شود.
 هر گاه در مدت اجرای این قرارداد موافقت ایران بواسطه توسعه دادن سهمیه های سابقه میزان ورود یکی از کالاهای
 خارجی را با این زیاد نماید حصه از آنچه زیاد شود متاسب با سهمیه که اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی در واردات کالای
 مزبور با اینرا تخیل از افزایش سهمیه های سابقه داشته باشد اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی را گذار خواهد شد.
 در مواردیکه در دولت ایران اجازه ورود سهمیه های تعیین کالای را بدهد که قبلاً در مجموع است اتحاد جماهیر
 شوروی - سوسیالیستی حق داده خواهد شد که در مدت اجرای این قرارداد سهمیه از واردات مزبور بکشد و این سهمیه با توافق
 بین نمایندگان بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی و وزارت بازرگانی ایران تعیین خواهد شد. وزارت بازرگانی میتواند
 در رابطه بنمایندگی بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی را با نظر مساعد تلقی خواهد نمود.

۳- دولت ایران بنمایندگی بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی در ایران در مقابل قراردادهای بازرگانی یا
 ادرات و شرکتهای دولتی ایران و شرکتهاییکه از طرف دولت عمل میکند برای خرید کالاهای ایرانی و فروش کالا های
 شوروی که معامله آنها در دست ادارات یا شرکتهای ناپرمه باشد بخر و شرایط عادی و مساعدت لازم را خواهد نمود.
 دولت اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی از طرف خود با توافق متعاقدین که مجموع فروش کالاهای وارد شوروی
 که مطابق قرارداد های مربوطه بدولت ایران و ادارات و شرکتهای ناپرمه در مقابل فروخته شده است از مجموع فروش
 کالاهاییکه از دولت ایران و ادارات و شرکتهای ناپرمه در مقابل خریداری از ایران صادر شده است اتلا کوشش نماید.
 ۴- نمایندگان بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی در ایران و بانکهای اقتصادی شوروی حق خواهند داشت
 به بازرگانان ایرانی و شرکتهای بازرگانی و شرکتهای غیر دولتی کالاهای شوروی فروخته از بازرگانان ایرانی و شرکتهای
 ناپرمه کالاهای ایرانی خریداری نمایند.
 دولت اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی با توافق متعاقدین که مجموع فروش کالاهای وارد شوروی بازرگانان
 و شرکتهای بازرگانی و شرکتهای غیر دولتی ناپرمه در مقابل فروخته میشود از مجموع فروش کالاهاییکه از بازرگانان و شرکتهای
 ناپرمه در مقابل خریداری با اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی صادر شده است اتلا کوشش نماید.
 ۵- نمایندگان بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی در ایران و بانکهای اقتصادی شوروی در دفع گرفتن
 پروانه برای واردات کالاهای با این سهمیه - سهمیه سابقه از ارائه گواهی نامه صدور کالاهای ایرانی مطابق میباشد.
 و وزارت بازرگانی ایران پروانه وارد کردن کالاهای از روسیه - سهمیه های سابقه که در بند (۴) این ماده پیش بینی
 گردیده بدون مانع بمانندگی بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی در ایران و بانکهای اقتصادی شوروی خواهد داد.
 فهرست و نام ذکر در بند فوق در حکم پروانه تکی خواهد بود.
 ۶- دولت ایران با توافق متعاقدین تجدیدات ارضی را که قبلاً جملی است و تجدیداتی را که ممکن است در مدت
 اعتبار این قرارداد وضع شود در صورتیکه اینگونه مقررات مانع از اجرای این قرارداد بشود نسبت به بانکهای شوروی
 و مدلول ندارد.

۷ - دولت ایران بنیادنگی بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی در ایران و همچنین به بانکهای اقتصادی شوروی حق خواهد داد در تمام مناسبات مالی که ادارات ایرانی برای خرید و مصالح و لوازم از خارج اعلان میکند با استفاده از شراجهای که برای همه اشتراک کنندگان مقرر میشود اشتراک نمایند.

۸ - دولت ایران موافقت نمیدارد که بنیادنگی بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی و بانکهای اقتصادی شوروی در بدت اجرائی این قرارداد حق بدهد که مطابق قوانین و مقررات موجوده در ایران بهای پزین نصب نموده و همچنین هزینهای نفت و سایر باهامانیکه برای تجارت نفت و مشتقات آن میباشد بپردازد.

۹ - موافقت حاصل است که هر ششماه کمیسیون متشکلی از اصناف، هر یک از اختیار ادارات وزارت بازرگانی ایران و بنیادنگی بازرگانی اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی در ایران نتیجه عمل تجارت در دوره ششماه گذشته اجرائی قرار داد بازرگانی و بهر پیمانی را برای تطبیق دادن جریان تجارت بین طرفین با روح و مفهوم این قرارداد مورد ملاحظه قرار بدهد.

ماده ۱۲

۱ - با در نظر گرفتن منافع بازرگانی ایران و به موافقت ماده (۲۰) عهد نامه مورخه ۲۶ فوریه ۱۹۲۱ متفقدین ایران و جمهوری متحده شوروی - سوسیالیستی روسیه برای تسریع بدلول آن اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی ترازیت آزاد را از خاک خود برای محصولات طبیعی و صنعتی ایران بقبضه هر کشور ثالثی میدهد.

از طرف خود ایران ترازیت آزاد را از خاک خود برای محصولات طبیعی و صنعتی اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی بقبضه هر کشور ثالثی میدهد.

۲ - به علاوه اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی بشرکتی بازرگانی و بازرگانیان ایرانی حق صدور آزاد و با هر مقصدی که باشد برای محصولات طبیعی و صنعتی که از ایران برخاک او وارد گردیده بود از آنها فروش ترسیده اعطاء میکند. هر گاه معلوم شود محصولات کثیر کتهای بازرگانی و بازرگانیان غیره صادر میکنند همان است که وارد کرده اند حقوق گمرکی که در موقع وارد کردن محصولات پرداخته اند در حین خروج از خاک گمرکی اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی بشرکتی بازرگانی و بازرگانیان ایرانی مسترد خواهد گردید.

همین حقوق نیز از طرف دولت ایران به بانکها و ادارات اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی که تجارت دارند اعطاء میگردد.

۳ - اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی ترازیت آزاد را از خاک خود بایران برای محصولات طبیعی یا صنعتی مذکور در ذیل که بیدار آن محصولات کشورهایی باشد که با اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی عهد نامه یا معاهده نامه یا قرار داد بازرگانی داشته باشند میدهد:

الف - ماشین آلات و ابزار و مصالح های کارخانجات همچنین برای بنگاه های کشاورزی ماشین آلات و ابزار و مصالح برای ساختمان و تکمیل خانه ها و بناها - ماشین آلات و ابزار و ملزومات و مصالح برای تأسیس راهها و وسائط نقلیه از هر قبیل و استفاده از آنها و برای احتیاجات بانکهای علم المتمدنه.

ب - دوا از هر قبیل و آلات جراحی و اعضای مصنوعی بدن.

ج - کاغذ و مطبوعات.

د - تخم نوحان.

ه - چای.

و - آلات و ادوات روشنائی و گرم کردن.

ز - دوچرخه و موتورسیکلت و اتومبیل و کامیون و متفرقات و قطعات مجزای آنها.

۴ - نسبت به سفارشات دولت ایران که برای بازرگانی نباید بدون فرق در نوع سفارشات باستانی اسلحه و مهمات جنگی که در کتبه های ثالثی داده شده باشد که با اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی عهدنامه یا معاهده نامه یا قرار داد بازرگانی دارند حق ترازیت آزاد از خاک اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی داده خواهد شد.

همچنین راجع به سفارشات دولت ایران که برای بازرگانی نباشد بدون فرق در نوع سفارشات باستانی اسلحه و مهمات جنگی که در کتبه های ثالثی تهیه شده باشد که با اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی عهد نامه یا معاهده نامه یا قرار داد بازرگانی ندارند اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی تقاضای مربوطه را در حق ترازیت برای این قبیل سفارشات را با منتهای مساعدت تقنی و تسهیلات ممکنه خواهد نمود.

۵ - بدهیهای اسف مفرقات این ماده بهوجهی که ترازیت امانات پستی از خاک اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی بایران که به موجب قرارداد مخصوص مورخ دوم اردت ۱۹۲۹ تنظیم گردیده و قرارداد نامبرده مطابق مقررات خود باعتبار باقی است اطعمه وارد نیفارد.

۶ - ایران ترازیت آزاد را از خاک خود با اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی برای محصولات طبیعی و صنعتی کشورهاهایی که ایران عهد نامه یا معاهده نامه یا قرار داد بازرگانی دارند باستانی اسلحه و مهمات جنگی میدهد.

۷ - مقررات که در مورد اجرائی شرایط ترازیت که در فوق پیش بینی شده است هر یک از طرفین متعهدین رژیم دولت کابله الورداد را بطرف متعهد دیگر اعطاء خواهد کرد.

ماده ۱۱

طرفین متعهدین، موافقت میکنند که رژیم دولت کابله الورداد در جمله سایرین و با گاز و کلا و سایر بارو به وسیله راههای آهن و بطور عموم از راه خشکی رو آب و هوا منتقله یکدیگر اعطاء نمایند.

هر یک از طرفین متعهدین چه در مورد ترافه و عوارض حمل و نقل و کلبه عوارض دیگر مربوط به حمل و نقل چه در مورد نوبت و نظم و ترتیب و سرعت حمل از تمام راههای مذکوره در فوق رژیم دولت کابله الورداد را بطرف متعهد دیگر اعطاء میکنند.

ماده ۱۳

۱ - با کشتیهاییکه زیر پرچم یکی از طرفین متعهدین در دریای خزر سیر میکنند در بندرهای طرف متعهد دیگر چه در حین ورود و چه در مدت توقف و چه در موقع خروج از هر بند کشتیهای کشوری رفتار میشود.

۲ - کشتیهای مزبور عوارض بندری دیگر نتوانند دریافت جز آنچه قانوناً برای کشتیهای کشوری وضع گردیده آنهاهم ب همان شرایط و با همان مهالتهای آنها.

در موقع گرفتن عوارض مزبوره اشیاء، مذكوره ذیل جزو کالای وارده صادره محسوب و منظور نخواهد شد:

الف - پاکژ - سایرین که قسمتی از بار نباشد بقصد او یا پاکژ علاوه بر بسته های کوچک دستی کلبه اشیائی است که بوجوب قبض پاکژ حل میشود.

ب - سوخت و آذوقه برای مستخدمین و سرنشینان و لوازم تجهیزات کشتی با اندازه که برای سیر لازم باشد بشرط اینکه لوازم مزبوره برای گذاشتن در بند او کشتی خارج نشود.

ج - بارهاهاییکه بعلت رسیدن صدمه بکشتی و یا در مواقع توقفهای اتفاقی دیگر در بند او کشتی خارج شده باشد بشرط اینکه این بارها برای فرستادن بندر مقصد دوباره بکشتی گذارده شود.

۵ - پارمانیکه با کشتیهای حمل میسرود که ظرفیت آنها کمتر از سه تن و نیم باشد .

۶ - پارمانیکه از کشتی پکشتی دیگر نقل میشود برای اینکه حمل آنها در دریا ادامه داده شود .

۳ - کاپیتان کشتیهای کبوری طرفین متعهدین اختصاص دارد مگر آنوقت حاصل شده است که هر یک از طرفین متعهدین پکشتی هائیکه زیر پرچم طرف دیگر سیر مینمایند حق کاپیتان را برای حمل و نقل مسافر و بار در دریای خود بپذیرد .

۴ - صرف نظر از مقررات فوق هر یک از طرفین متعهدین مامیگیری را در آبهای ساحلی خود تا حد ده میل دریایی پکشتیهای خود اختصاص داده و این حق را برای خود محفوظ میدارد که واردات مایهای میدوده از طرف کابریگان کشتیهای را که زیر پرچم او سیر مینمایند از تشخیصات و مزایای خاصی بهره مند سازد .

۵ - کشتیهاییکه در دریاها غیر از دریای خزر زیر پرچم یکی از طرفین متعهدین سیر مینمایند در آبهای کبوری و بندرهای طرف متعهد دیگر از حیث شرایط کشتی رانی و هر گونه عوارض از همان "مقوق" و مزایای که در این مورد پکشتیهای دولت کابله الوداد اعطاء میگردد بهره مند میشوند .

۶ - کشتیهای پک کس که کشتی دیگری را بطور بصره بد میکشند از پرداخت عوارض بندری (از هر تن ظرفیت کشتی) معاف مینباشند .

ماده ۱۳

طرفین متعهدین بر طبق اصولی که در عهدنامه مورخ ۲۲ فوریه ۱۹۲۱ بین ایران و جمهوری متحده سوسیالیستی شوروی روسیه اعلام گردیده است موافقت دارند که در تمام دریای خزر کشتیهای جز کشتیهای متعلق با ایران یا اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی یا متعلق با تابع و بنگاههای بازگانی و حمل و نقل کبوری یکی از طرفین متعهدین که زیر پرچم ایران یا پرچم اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی سیر مینمایند نمیتوانند وجود داشته باشند .

ماده ۱۴

تصدیقنامه های ظرفیت کشتی که از طرف مقامات صالحه طرفین متعهدین به کشتیهاییکه زیر پرچم ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در دریای خزر سیر مینمایند داده میشود و مقامات نامبرده از طرف هر یک از دولتین متعهدین بدو طرف متعهد دیگر اعلام میگردد در برابر دولتین متقابل رسبت خواهد داشت کشتیهاییکه دارای تصدیقنامه های مزبوره هستند در بندر طرف متعهد دیگر مورد مجازید واقع نخواهند گردید و نیز در بندر طرفین متعهدین در دریای خزر تصدیقنامه هائیکه راجع بقایم سیر کشتی و مابین تصدیق کشتی در آب و سایر اسناد فن کشتی رانی که از طرف مقامات مذکور در فوق پکشتیها صادر شده است متقابلا بر سبت شناخته خواهد شد .

ماده ۱۵

طرفین متعهدین موافقت مینمایند که راجع با ادوات بهادری که باید نسبت به کشتیهای هر یک از طرفین در بندر طرف دیگر در دریای خزر مبدل آید مقررات قرارداد صحری بین المللی که در تاریخ ۲۹ ژوئن ۱۹۲۶ در پاریس امضا شده با رعایت قودی صککه هر یک از طرفین متعهدین در قبال آن فرار داد نموده اند عملی گردد .

ماده ۱۶

این قرار داد تصویب خواهد رسید .
این قرار داد برای مدت سه سال معتقد گردیده و از روز بداله نسخ میشود که در اسرع اوقات در مسکو مبدل خواهد آید . دارای اعتبار خواهد بود .
ولی قرار داد از تاریخ امضای آن بطور موقت اجرا خواهد شد فاصله مدت بین امضای قرار داد و بداله نسخ

مخصوص جزو مدت سه سال فوق محسوب خواهد گردید .

هر گاه یکی از طرفین ششماه پیش از اقباضی مدت سه ساله مزبوره مخ قرارداد را اعلام ندارد قرارداد خود بخود برای مدت غیر معین تمدید نموده محسوب خواهد شد .

در این صورت میتوان قرارداد را در هر موقع با اختصار ششماه قبل نسخ نمود .

این قرارداد در دو نسخه و هر نسخه بزبان فارسی و روسی نوشته شده و هر دو متن دارای اعتبار مساوی مینباشند .
مصدق شده است در تهران بتاريخ پنجم فروردین ماه ۱۳۱۹ مطابق ۲۵ مارس ۱۹۴۰ .

علیهذا اختیاراتداران نامبرده در فوق این قرارداد را امضا و بهر خود مهور نمودند . -

امضاء : مانوی فیلیهونو

پتر الکسییویف

امضاء : مظفر اعلم

صادق فیلی

آقای وزیر

با نهایت توفیق مراتب زیر را باستحضار آنجناب میرساند :

نظر باینکه دریای خزر که طرفین متعهدین آنرا دریای ایران و شوروی میدانند برای طرفین متعهدین دارای اهمیت خاصی مینباشد موافقت حاصل است که دولتین اقدامات لازمه را بعمل خواهند آورد تا اتباع کشورهای ثالث که در کشتیهای طرفین متعهدین و در بندرهای واقع در دریای خزر مشغول خدمت هستند از خدمت و توقف خود در کشتیها و بندر برای مقاصد که خارج از حدود و وظائف خدمتی محوله آنها باشد استفاده ننمایند .

آقای وزیر خواهشمندم احترامات فائقه مرا نسبت بخودتان بپذیرید .

(امضاء : مانوی فیلیهونو)

جناب آقای مظفر اعلم

وزیر امور خارجه ایران

آقای سفیر کبیر

با کمال توفیق و وصولنامه مورخ ۲۵ مارس ۱۹۴۰ آنجناب را که بهضون ذیل است تأیید مینمایم :

• نظر باینکه دریای خزر که طرفین متعهدین آنرا دریای ایران و شوروی میدانند برای طرفین متعهدین دارای اهمیت خاصی مینباشد موافقت حاصل است که دولتین اقدامات لازمه را بعمل خواهند آورد تا اتباع کشورهای ثالث که در کشتیهای طرفین متعهدین و در بندرهای واقع در دریای خزر مشغول خدمت هستند از خدمت و توقف خود در کشتیها و بندر برای مقاصد که خارج از حدود و وظائف خدمتی محوله آنها باشد استفاده ننمایند .

معتبر جلت نامه فوق را در نظر گرفته خواهشمندم احترامات فائقه مرا نسبت بخودتان بپذیرید .

تهران بتاريخ بیست و پنجم مارس هزار و نهصد و چهل

(امضاء : مظفر اعلم)

جناب آقای مانوی فیلیهونو

سفیر کبیر اتحاد جماهیر شوروی در ایران

آقای سفیر کبیر

نظر بماده ۸ قرارداد بازگانی و بهر بیمنای بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی که در تاریخ ۲۵ مارس

۱۹۴۰ با مصفا رسیده است با کمال توفیر تأیید مینماید که چون بموجب قوانین جاریه ایران بزرگهای پازرگانی میتوانند از بین کارمندان خود نمایندگان برای دفاع حقوق خود در محاکم ایران انتخاب نمایند باید کسی پازرگانی اتحاد جماهیر شوروی و سیالیستی در ایران و بنگاههای اقتصادی شوروی ازین حیث مواجه با اشکالاتی نخواهند شد .
آقای سفیر کبیر خواهشمندم احترامات فائزانه مرا نسبت بخودتان بپذیرید .
تهران بتاريخ ۲۵ مارس هزار و نهمصد و چهل

(امضاء: مظفر اعلم)

جناب آقای مائوری لیلیونو
سفیر کبیر اتحاد جماهیر شوروی در ایران
آقای وزیر

با کمال توفیر وصول نامه مورخ ۲۵ مارس ۱۹۴۰ آنجناب را که بهضد من ذیل است تأیید مینماید:
مظفر بنامه فراد در پازرگانی و پیمانای بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سیالیستی که در تاریخ ۲۵ مارس ۱۹۴۰ با مصفا رسیده است با کمال توفیر تأیید مینماید که چون بموجب قوانین جاریه ایران بنگاههای پازرگانی میتوانند از بین کارمندان خود نمایندگان برای دفاع حقوق خود در محاکم ایران انتخاب نمایند باید کسی پازرگانی اتحاد جماهیر شوروی سیالیستی در ایران و بنگاههای اقتصادی شوروی ازین حیث مواجه با اشکالاتی نخواهند شد .
مدرجات نامه فوق را در نظر گرفته از آنجناب خواهشمندم احترامات فائزانه مرا نسبت بخودتان بپذیرید .
تهران بتاريخ بیست و پنجم مارس هزار و نهمصد و چهل

(امضاء: مائوری لیلیونو)

جناب آقای مظفر اعلم
وزیر امور خارجه ایران
آقای سفیر کبیر

با کمال توفیر باستحضار آنجناب میرساند که دولت ایران رضایت میدهد بشرط مهادله و بتقابل ترتیب ذیل را نسبت بحیثیت علامت پازرگانی جاری بدارد :

۱ - اشخاص حقوقی وطبیعی هر یک از طرفین مینماید که دارای بنگاههای صنعتی و پازرگانی میباشد در خاک طرف متعاهد دیگر از عین حیثیتی که اشباع و اشخاص حقوقی طرف مذکور نسبت بعلامت پازرگانی استفاده میکنند بهره مند خواهند بود بشرط بر اینکه نامبر دکن مراسم و مقررات جاری در خاک آن کشور را رعایت نمایند .

۲ - طرفین متقابلاً متعهد میشوند در کشور خود در آئینه علامت پازرگانی را که بعنوان اسم نوع مینماید از کالاها که مورد مصرف عموم واقع شده باشد برسمیت نشناخته و به ثبت نرسانند .

طرفین متقابلاً بیکدیگر ارا واجیع بر ترتیب تصدیق ابتدای اسنادی که مدارات ثبت علامت پازرگانی ارائه میشود با مهابت این اسناد از هر گونه تصدیق کنسولی مطلق مینمایند .

مقررات مذکور در فوق شامل کلیه بنگاههای صنعتی و پازرگانی خواهد بود اعم از اینکه بنگاههای مزبور متعلق بدولت یا اتحادیه ها یا اشخاص باشد .

آقای سفیر کبیر خواهشمندم احترامات فائزانه مرا نسبت بخودتان بپذیرید .

تهران بتاريخ بیست و پنجم مارس هزار و نهمصد و چهل
(امضاء: مظفر اعلم)

جناب آقای مائوری لیلیونو
سفیر کبیر اتحاد جماهیر شوروی در ایران
آقای وزیر

با کمال توفیر وصول نامه مورخ ۲۵ مارس ۱۹۴۰ آنجناب را واجیع رضایت دولت ایران در اجرای مقررات مربوطه بحیثیت علامت پازرگانی بشرط مهادله و بتقابل شرح ذیل ایشمار بدارد :

۱ - اشخاص حقوقی وطبیعی هر یک از طرفین مینماید که دارای بنگاههای صنعتی و پازرگانی میباشد در خاک طرف متعاهد دیگر از عین حیثیتی که اشباع و اشخاص حقوقی طرف مذکور نسبت بعلامت پازرگانی استفاده میکنند بهره مند خواهند بود بشرط بر اینکه نامبر دکن مراسم و مقررات جاریه در خاک آن کشور را رعایت نمایند .

۲ - طرفین متقابلاً متعهد میشوند در کشور خود در آئینه علامت پازرگانی را که بعنوان اسم نوع مینماید از کالاها که مورد مصرف عموم واقع شده باشد برسمیت نشناخته و به ثبت نرسانند طرفین متقابلاً بیکدیگر ارا واجیع بر ترتیب تصدیق ابتدای اسنادی که مدارات ثبت علامت پازرگانی ارائه میشود با مهابت این اسناد از هر گونه تصدیق کنسولی مطلق مینمایند .

مقررات مذکور در فوق شامل کلیه بنگاههای صنعتی و پازرگانی خواهد بود اعم از اینکه بنگاههای مزبور متعلق بدولت یا اتحادیه ها یا اشخاص باشد .

مدرجات نامه فوق را در نظر گرفته اطلاع میدهم که دولت متبوعه دوستان از طرف خود نیز رضایت میدهد نسبت بحفظ علامت پازرگانی همان مقررات جاریه را درود .

آقای وزیر خواهشمندم احترامات فائزانه مرا نسبت بخودتان بپذیرید .

تهران بتاريخ بیست و پنجم مارس هزار و نهمصد و چهل
(امضاء: مائوری لیلیونو)

جناب آقای مظفر اعلم
وزیر امور خارجه ایران
آقای وزیر

با کمال توفیر باستحضار آنجناب میرساند که بهناست ابتدای افراد پازرگانی و پیمانای بین اتحاد جماهیر شوروی سیالیستی و ایران در تاریخ ۲۵ مارس ۱۹۴۰ دولت اتحاد جماهیر شوروی سیالیستی لازم میداند مسائل مربوطه بشرايط جنی حبل و نقل پارچه بین اتحاد جماهیر شوروی سیالیستی و ایران و چه بطور ترازیت و مسائل مربوطه بهتسویه حساب بین راههای آهن اتحاد جماهیر شوروی سیالیستی و راههای آهن ایران بابت مساعدتهای متقابل (استفاده از وسایط نقلیه و غیره) را تنظیم و برای این منظور در طرف بدنی که بیش از سه ماه از تاریخ ابتدای قرارداد مزبور نباشد تکثیر اسناد شوروی و ایران مخصوص راه آهن در مسکو تشکیل نماید .

آقای وزیر خواهشمندم احترامات فائزانه مرا نسبت بخودتان بپذیرید .

تهران بتاريخ بیست و پنجم مارس هزار و نهمصد و چهل
(امضاء: مائوری لیلیونو)

جناب آقای مظفر اعلم
وزیر امور خارجه ایران
آقای سفیر کبیر

با کمال توفیر وصول نامه آنجناب مورخه ۲۵ مارس ۱۹۴۰ را که بهضد من ذیل است تأیید مینماید :

..... به نسبت ابعادی قرارداد بازرگانی و پهریمانی بین اتحاد جماهیر شوروی و سوسیالیستی ایران در تاریخ ۲۵ مارس ۱۹۴۶ دولت اتحاد جماهیر شوروی و سوسیالیستی لازم میداند مسائل مربوطه بشرای فنی حمل و نقل بار چه بین اتحاد جماهیر شوروی و سوسیالیستی ایران و چه بطور ترازیت و مسائل مربوطه به نحوه حساب بین راههای آهن اتحاد جماهیر شوروی و سوسیالیستی و راههای آهن ایران بابت مساعدههای متقابل (استفاده از وسائط نقلیه و غیره) را تنظیم و برای این منظور در ظرف مدتیکه پیش از سه ماه از تاریخ ابعادی قرارداد مذکور نباشد کنفرانس شوروی و ایران بخصوص راه آهن در مسکو تشکیل نماید، با کمال احترام اشعار میدارد که دولت ایران از طرف خود موافقت مینماید و مسائل بدرجه در نامه آنجناب را تنظیم و در کنفرانس ایران و شوروی بخصوص راه آهن که برای این منظور در مسکو در ظرف مدتی که پیش از سه ماه از تاریخ ابعادی قرارداد بازرگانی و پهریمانی بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی و سوسیالیستی مورخ ۲۵ مارس ۱۹۴۶ نباشد تشکیل خواهد شد اشترک نماید.

آقای سفیر کبیر خواهشمندم احترامات فائده مرا نسبت بخودتان بپذیرید.

تهران بتاريخ ۲۵ مارس هزار و نصد و چهل

(امضاء: مظفر اعلم)

جناب آقای بانوی فیلیپونو

سفیر کبیر اتحاد جماهیر شوروی در ایران

قرارداد بازرگانی و پهریمانی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی بشرح بالا در جلسه

پانزدهم فروردین ماه یک هزار و سیصد و نوزده تصویب شده است. رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری